

Ekonomi

Test.

Många kommuner kräver att du registrerar din kompost och ställer även krav på hur den ska se ut för att inte dra till sig skadedjur. Snåla inte med strömaterial, som flis, sågspån eller torvmull.

Foto: Istockphoto

FÖRETAGENS MARKNAD

ANNONSINFORMATION

Öppettid vardagar: 8.15-16.45

Annonsbokning privatpersoner

Bostad, Båtar, Meddelanden, Motor:
020-89 89 89 eller dn.se/annonsera
Familjeannonser: 08-738 13 65

Privatmarknad

Annonsbeställning dn.se/annonsera
Tel 020-89 89 89, fax 020-33 88 33
Öppettider vardagar: 8.15-16.45

Annonsbokning företag

Bostad/Privatpers. 020-89 89 89
Bostad/Företag 08-738 22 90
Dagligvaror 08-738 14 35
Data/Finans 08-738 14 35
Begravningsbyråer 08-738 13 65
Samhällsinfo/Utbildn. 08-738 14 10
Inredning 08-738 14 50
Mode och Sport 08-738 14 50
Motor/Båtar 08-738 22 85
Nöjen 08-738 14 25

Komposter för hushålls-avfall

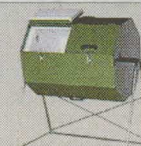
Stående behållare, ett fack

Stående behållare, två fack

Stående behållare, bottenmatad

Roterande behållare

Bokashi

Maskkompost inomhus

Beskrivning

Den vanligaste typen av kompost. Matas med avfall uppifrån. Finns i många utföranden.

När ett fack är fullt börjar du fylla det andra. Under tiden får hela det första facket stå och bli till färdig mull.

Avfallet trycks in underifrån. Finns endast ett varumärke.

Går att blanda om i komposten genom att veva. Har två fack.

Avfallet läggs i täta hinkar med lock. Bakterier tillsätts som gör att avfallsmaterialet spjälkas upp. Efter 2-3 veckor blandas det ner i jorden.

Avfall, strö och maskar blandas i en låda. När den är full ställs en annan ovanpå. Maskarna vandrar upp till den nya. Innehållet i den understa blir jord och kan tömmas.

Cirkapris kronor

1 000-5 000

2 500-4 000

6 000

3 000-20 000

50-900*

50-1100

Material

Plast

Trä

Trä och rostfritt

Plastbelagd plåt

Plast

Plast eller trä

Volym (liter)

200-375

2 x 120-2 x 250

360

2 x 62,5-2 x 300

10-16 liter (en hink)

25-30

Kapacitet (liter avfall/vecka)

10-30

15-20

20

15-100

Beror på hur många hinkar som används

Cirka 1

Exempel på tillverkare

Greenline (bilden), Gröna Johanna, Handy, Mully, Biokub, Separett komp

Mullbanken (bilden), Mullbänken

Embla Kitchen

Jora (bilden), Euro-komposten

bokashi.se eller var som helst där man kan köpa hinkar med tät förslutande lock.

Nature's Wormery, Miljöeko. Kan även tillverkas själv av stapelbara backar som man gör hål i botten på + kompostmask (bilden).

Billig men klarar mycket matavfall.

Lätt att tömma eftersom färdig mull är separerad från ej färdig.

Kräver inget strömaterial. Den färdiga mullen töms ovanifrån.

God syretillförsel ger snabbare förmultningsprocess än i stående behållare.

Kan användas inomhus.

Kan användas inomhus och behöver ingen tillgång till trädgårdsland.

Kan vara krångliga att tömma.

Tar mycket plats.

Dyr.

Snabbhet gör att det lätt kan bli för

Kräver tillgång till jordlott att blanda

Klarar bara en mindre del av

Bostad/Privatpers.	020-88 89 89
Bostad/Företag	08-738 22 90
Dagligvaror	08-738 14 35
Data/Finans	08-738 14 35
Begravningsbyråer	08-738 13 65
Samhällsinfo/Utbildn.	08-738 14 10
Inredning	08-738 14 50
Mode och Sport	08-738 14 50
Motor/Båtar	08-738 22 85
Nöjen	08-738 14 25
Platsannonser	08-738 14 15
Resor	08-738 14 20
Utland	08-738 13 41

Göteborgskontoret
Tel 031-333 33 50, Fax 031-80 68 90

Reversfordran säljes
Nominellt kapitalbelopp 2,1 mkr
För mer info; gå till www.nbw.se
under flik Försäljning
eller kontakta advokat Per Aspendal
NBW Advokatbyrå, 08-545 700 40

FÖRETAG TILL KONSUMENT

KÖPES

Böcker köpes
Inom de flesta områden.
Gärna större boksamlingar. Kan
hämtas. **Antikvariat August**
Drottninggatan 85, Tel: 08-19 43 70

BRYGGERI-ETIKETTER Gärna hel
äldre samling, öl/läsk svenska eller
utländska köpes av bryggerisamlare
0736-635873 eller 036-132191

**Köpes: Leica, Linhof,
Rolleiflex o Hasselblad**
tel 072-706 33 20

YRKES- OCH HANTVERKS- HJÄLP

För annonsering ring 08-7381415
eller plats@dn.se

BYGGNADSRBETEN

Elektriker
Tel: 08-710 00 05

Bakgrunden klarar
mycket mat-
avfall.

Kan vara krång-
lig att tömma.

Lätt att tömma
eftersom färdig
mull är sepa-
rerad från ej
färdig.

Tar mycket
plats.

Kräver inget
strömmaterial. Den
färdiga mullen
töms ovanifrån.

Dyr.

God syretillför-
sel ger snabbare
förmultningspro-
cess än i stående
behållare.

Snabbhet gör att
det lätt kan bli för
blött. Var noga med
strömmaterial. Dyr.

Kan användas
inomhus.

Kräver tillgång till
jordlott att blanda
ner den jästa mas-
san i.

Kan användas in-
omhus och behö-
ver ingen tillgång
till trädgårdsland.

Klarar bara en
mindre del av
matavfallet.

* Strö med bakterier ca 100 kr/kg. 1 kg räcker till ca 200 liter avfall

Så väljer du rätt kompost

Med en kompost för matavfallet kan hushållets sopmängd minskas väsentligt och man kan spara både miljö och pengar. Testfakta guidar bland sex olika kompostmodeller.

● Att matresterna i sophinken ska kunna bli näringsrik jord låter som trolleri för den oinvigde. Men av de cirka 250 kilo hushållsopor som genomsnittssvensken bär ut till soptunnan varje år är runt 40 procent fullt möjligt att kompostera. För en familj på fyra personer kan det innebära 400 kilo mindre sopor om året.

– Det finns ett stort intresse för att ta hand om sitt matavfall i dag, många vet bara inte hur, säger Gunnar Eriksson på Kompostcenter i Solna.

Den första frågan nybörjaren ställs inför är vilken kompostmodell han eller hon ska välja. Enligt

Gunnar Eriksson är det klassiska stående behållare som fylls på uppifrån som säljer mest, eftersom utbudet av dem är störst. Men det finns också modeller som roterar, fylls på underifrån, eller har flera fack – och alla sorter görs i större och mindre varianter.

Oavsett vilken man väljer följer komposteringen samma princip:

Organiskt avfall läggs i en behållare och bakterier, svampar och maskar bryter ner det till näringsrik kompostmull som passar utmärkt i trädgården. För att det hela ska fungera krävs en lagom blandning av kol och kväve. Det ska också vara lagom fuktigt och luftigt och komma in syre.

– Att man inte lägger i tillräckligt med strömmaterial och får en för blöt och kladdig kompostmassa är helt klart det vanligaste felet folk gör.

Det är då det kan börja lukta illa, men det gör det inte om komposten är rätt skött, säger Gunnar Eriksson.

Ett annat vanligt misstag är att man skaffar en för liten kompost.

– Många tittar på storleken och vill ha en så liten som möjligt, den ska inte ta för mycket plats i trädgården. Men om man vill kunna använda den året om så behöver den rymma minst 250 liter, annars är risken stor att den fryser och processen stannar av.

Åretrunkomposten måste också vara utrustad med isolering. Nöjer man sig med att bara kompostera under sommarhalvåret räcker det med en mindre, oisolerad modell. Det finns också riktigt små komposter som går att ha i lägenheten. De kan man antingen köpa eller bygga själv av några plastlådor.

– Men då talar vi mer om kom-

postering på en terapeutisk nivå, en kompostlåda inomhus klarar bara ungefär en liter avfall i veckan, så det gör ingen större skillnad för sopmängden, säger Gunnar Eriksson.

När det gäller inomhuslösningar har det japanska systemet bokashi större kapacitet. Det handlar egentligen inte om kompostering av avfallet utan om en sorts jäsnings. Den sker i förslutna hinkar utan syre med hjälp av en speciell sorts bakterier som man själv tillsätter.

– I steg två gräver man sedan ner det i jorden, och då går resten av processen mycket fort, allt blir till näringsrik jord, säger Bertil Olsson som driver webbshopen bokashi.se.

– Våra kunder är framför allt odlare, men även de som mest intresserar sig för miljöaspekten av vår sophantering har börjat få upp ögonen.

Lotta Hedin/Testfakta

Guldcentralen
Sweden
Est. 1967

guldcentralen.se | tel: 08-410 515 90

Månadsspara i fysiskt guld

Vi kan erbjuda månadsprenumerat av fysiskt guld.

Kontakta oss på info@guldcentralen.se

så berättar vi mer.

